

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

ZBIRANJE PODATKOV PRI KREDITNIH INSTITUCIJAH IN DRUGIH PROFESIONALNIH UPORABNIKIH GOTOVINE NA PODLAGI OKVIRA DELOVANJA ZA RECIKLIRANJE BANKOVCEV

SPLOŠNA NAČELA ZA ZBIRANJE PODATKOV NA PODLAGI OKVIRA DELOVANJA

V skladu z razdelkom 2.7 okvira delovanja kreditne institucije in drugi profesionalni uporabniki gotovine, na katere se nanaša okvir delovanja, nacionalnim centralnim bankam redno pošiljajo naslednje podatke:

- splošne informacije o recikliranju in gotovinskih središčih;
- statistične podatke o obsegu gotovinskih poslov;
- informacije o napravah, ki se uporabljajo za recikliranje bankovcev, in bankomatih;
- informacije o odročnejših bančnih poslovalnicah z zelo majhnim obsegom gotovinskih poslov, kjer se primernost bankovcev preverja ročno.

V tem dokumentu so opisane zahteve Eurosistema za zbiranje podatkov, kot so opredeljene v razdelku 2.7 okvira delovanja. Kreditnim institucijam in drugim profesionalnim uporabnikom gotovine, ki fizično ne reciklirajo bankovcev – razen v transakcijah prek okenc – ni treba sporočati podatkov v obsegu, kot to določa ta dokument.

1 CILJI

Najpomembnejši cilj zbiranja podatkov je omogočiti, da Eurosistem kot organ izdajatelj redno spremlja recikliranje bankovcev, ki ga izvajajo kreditne institucije in drugi profesionalni uporabniki gotovine, z namenom, da oceni kakovost eurobankovcev v obtoku in sprejme ustrezne ukrepe.

Zbiranje podatkov zlasti omogoča, da ECB in nacionalne centralne banke:

- ugotovijo, kdo izvaja dejavnost recikliranja bankovcev;
- primerjajo deleže neprimernih bankovcev, odkritih pri posameznih izvajalcih, ter tako analizirajo delovanje njihovega razvrščanja po primernosti;
- ugotovijo, katere vidike bi morale nacionalne centralne banke dodatno preučiti, na primer v obliki pregledov na kraju samem.

Eurosistem zbrane podatke uporablja za zagotovitev ustrezne kakovosti bankovcev v obtoku. Zbiranje podatkov bi moralo v vseh državah euroobmočja potekati v skladu z enakimi pravili, da bi tako vzpostavili enake pogoje za vse in omogočili ocene za celotno euroobmočje. Za zmanjšanje bremena pri vseh udeleženi strah je treba podatke zbirati učinkovito, zbiranje podatkov pa naj bo omejeno

na obseg, ki velja za primernega. Poleg uporabe predpisanih tabel za poročanje bi bilo treba preučiti tudi izvedljivost izmenjave podatkov med Eurosistemom, kreditnimi institucijami in drugimi profesionalnimi uporabniki gotovine prek skupne elektronske platforme.

2 OBSEG POROČANJA

V razdelku 2.1.2 okvira delovanja je določeno, da je treba bankovce, ki so jih kreditne institucije vrnile v obtok prek okenc, ustrezno preveriti glede na pristnost in primernost. Zaradi praktičnih razlogov pa se podrobni podatki o transakcijah prek okenc pri kreditnih institucijah ne bodo zbirali.

Ker morajo kreditne institucije in drugi profesionalni uporabniki gotovine takoj predati sumljive bankovce in ponaredke pristojnim nacionalnim organom in ker lahko nacionalne centralne banke same pripravijo statistične podatke, trenutno ravno tako ni potrebno, da bi kreditne institucije in profesionalni uporabniki gotovine zbirali posebne podatke o številu sumljivih bankovcev in/ali ponaredkov, ki so bili odkriti med obdelavo bankovcev za namen recikliranja.

3 POGOSTOST REDNEGA ZBIRANJA PODATKOV

Podatke, predvidene v načrtu poročanja, lahko delimo na glavne podatke in operativne podatke. Pogostost zbiranja za obe skupini podatkov je opisana spodaj.

3.1 GLAVNI PODATKI

Glavni podatki na primer opisujejo posamezne izvajalce (kreditne institucije in profesionalne uporabnike gotovine), odročnejše bančne poslovalnice in merila, ki opredeljujejo take poslovalnice, ter vrste in število obdelovalnih naprav. Čeprav se glavni podatki ne spreminjajo pogosto, je za zagotovitev natančnosti pomembno, da nacionalne centralne banke te podatke redno dopolnjujejo.

V tistih državah članicah, kjer je recikliranje znotraj sektorja kreditnih institucij trenutno dovoljeno, se glavni podatki prvič zberejo, ko zahteve poročanja iz okvira delovanja začnejo veljati. V državah članicah, kjer recikliranje trenutno ni dovoljeno, se glavni podatki posredujejo potem, ko po začetku veljavnosti okvira delovanja posamezni subjekti začnejo reciklirati bankovce. Kakršne koli spremembe po tem datumu se posredujejo nacionalni centralni banki, ko se te spremembe pojavijo oziroma najkasneje v treh mesecih. Podatki naj se zbirajo na podlagi predloge vprašalnika.

3.2 OPERATIVNI PODATKI

Podatki, ki jih kreditne institucije in drugi profesionalni uporabniki gotovine zberejo med obdelavo bankovcev in njihovo izdajo v obtok, so v okviru načrta poročanja opredeljeni kot operativni podatki.

Operativni podatki se pošiljajo vsakih šest mesecev. Podatki za prvo in drugo polletje se pošljejo posamezni nacionalni centralni banki najkasneje v dveh mesecih po referenčnem poročevalskem obdobju (tj. konec februarja in konec avgusta). Podatki se zbirajo na podlagi predloge vprašalnika.

4 POROČEVALCI

Načeloma naj bi operativne podatke zagotavljali subjekti, ki izvajajo recikliranje. Če so kreditne institucije obdelavo gotovine oddale v izvajanje profesionalnim uporabnikom gotovine ter nacionalne

centralne banke od njih ne morejo pridobiti operativnih podatkov, te podatke priskrbijo kreditne institucije.

5 STOPNJA AGREGIRANJA

Kreditne institucije in drugi profesionalni uporabniki gotovine morajo pošiljati agregirane podatke, tj. podatke, ki niso razčlenjeni po poslovalnicah (kreditne institucije) ali gotovinskih središčih (profesionalni uporabniki gotovine). Operativne podatke za odročnejše bančne poslovalnice je treba pošiljati posebej.

Nacionalna centralna banka lahko lokalno določi, ali se podatki pri posameznih subjektih zbirajo agregirano na ravni države oziroma na regionalni ravni (npr. »južna« regija).

Da bi imel Eurosistem jasen pregled nad obdelavo bankovcev in njihovim recikliranjem v kreditnih institucijah in drugih profesionalnih uporabnikih gotovine, morajo biti poslani podatki prikazani v obliki števila bankovcev in razčlenjeni po apoeni. Ker se posamezni apoeni po svoji življenjski dobi med sabo precej razlikujejo, je takšna stopnja podrobnosti potrebna za uresničitev ciljev Eurosistema, ki so opredeljeni v razdelku 1.

6 OBJAVA PODATKOV S STRANI EUROSISTEMA IN ZAUPNOST PODATKOV

Centralne banke Eurosistema lahko objavijo poročila ali statistiko na podlagi podatkov, pridobljenih skladno z okvirom delovanja. Nacionalne centralne banke ali ECB morajo v takšni objavi uporabljati agregirane podatke, iz katerih posameznih podatkov ni mogoče povezati z določenim poročevalcem.

Za določitev stopnje zaupnosti je treba oceniti pomembnost podatkov. Glavni in operativni podatki se obravnavajo kot zaupni.

7 ZAČETEK VELJAVNOSTI ZBIRANJA PODATKOV

Načrt poročanja začne veljati najkasneje konec leta 2006. Nacionalne centralne banke o zahtevah poročanja obvestijo zadevne tretje osebe.

Pregled načrta poročanja je predviden sredi leta 2007, njegov namen pa bo ugotoviti, ali podatki zadostujejo za spremljanje recikliranja ali je treba v načrt poročanja vključiti dodatne operativne podatke. Poleg tega bo pozornost namenjena možnosti, da se vključijo tudi vplačilno-izplačilni avtomati.

© Evropska centralna banka, 2006

Naslov: Kaiserstrasse 29, 60311 Frankfurt am Main, Nemčija

Poštni naslov: Postfach 16 03 19, 60066 Frankfurt am Main, Nemčija

Telefon: +49 69 1344 0

Spletna stran: <http://www.ecb.int>

Faks: +49 69 1344 6000

Teleks: 411 144 ecb d

Vse pravice so pridržane. Razmnoževanje v izobraževalne in nekomercialne namene je dovoljeno.
December 2005.

ISBN 92-9181-908-5 (Tiskana izd.)

ISBN 92-9181-909-3 (Elektronska izd.)